

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: 100 k. / 100 k. Egy évre: 100 k. / 100 k. Negyedévre: 25 k. / 25 k.		Főszerkesztő: Dr. NEGEDÜS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
--	--	--	--

A helyzet

Debrecen, május 9.

A Lukács-kabinet a maga létjogosultságát — amint ezt a miniszterelnök az országgyűlés mindkét házában elmondott programbeszédében előadta — elsősorban abban látja, hogy a képviselőház munkaképességét helyreállítsa.

Ennek a célnak elérésén dolgozik állandóan és serényen, amióta az ügyek intézését átvette. Dolgozik anélkül, hogy az elébe tornyosuló nehézségek elriasztanák, vagy kedvét szegnék.

Sikerülni fog-e a békés megegyezés, arról a jelen pillanatban, — a mikor a tárgyalások még lezárva nincsenek, sőt épen a minden oldalról elfogadható alap létrehozásán fáradoznak, — a véleményadás csupán a találgatás jellegével bírhat s rendszerint úgy alakul, ahogyan azt a találgató maga szívesen látná.

Az igazságnak megfelelőleg annyit mindenestre megállapíthatunk, hogy a most folyó parlamentári vita tónusa a kormányelnök fáradozásainak kilátástalanságát nem dokumentálja.

Nem lehet azt elvitatni, hogy a Justh-párt szóinkai és elsősorban a párt vezérszónoka beszédek bizonyos fokú tárgyilagosságára szemlátomást sulyt helyeznek.

A szemek mélyén

Irta: André Salmon.

— Miért vezetett Florence szeszélye éppen abba a Long partmenti faluba, amit azóta se láttam? Ha akkor oda nem megyünk, ma is még boldogan együtt vagyunk.

Meglepetve tekintettünk Róbertre, ki most félredobva eszejét, felsóhajtott:

— Történeteitek juttatja eszembe szegény kicsikét. Pedig ritkán gondolok rá. Tizenöt éve már! Vajjon mi lett belőle?

— Florence egy kis modellem volt. Édes és szép. Magam sem tudom, hogyan vált a kedvesemmé, de tudom, hogy szerettem.

Április volt. Műtermeim ablakai virágosak voltak és beragyogott a napsugár. Florence rövid szoknyácskában, borzas fürtökkel dudolgotott körülöttem.

A dohányszelencében kétszázhatvan frank pihent, ugyszólván az első keresetem. Bobiche apó arcképét festettem meg s az öreg ennyire becsülte tisztaságát.

— Florence, Bobiche apót elmulatjuk! Holnap megyünk. Ahogy akarsz! Hajón, vasuton, vagy omnibuszon.

A nyakamba ugrott.

— Sikkes vagy! Hova menjünk?

— Seringetanba . . .

— Miért ne inkább Moretbe, vagy Marlotheba?

Reggel utra keltünk. Egy hétig usztunk

A párt határozati javaslata sincs úgy szerkesztve, hogy az a többség részéről a limine el volna utasítandó.

Elismerjük, — és ezt mondta ma a miniszterelnök is — hogy ez a határozati javaslat érdemben helyes és a kormány és a többség felfogásával elvileg nem is ellenkezik.

Ha e helyesnek elismert lényeg ellenére is, a többség nem lenne majd abban a helyzetben, hogy a határozati javaslatot jelenlegi formájában, illetve szövegezésében házhatározattá emelje, ugy ennek oka egyéb eshetőségek jogosult mérlegelésében keresendő.

Keresendő — amint ezt is a miniszterelnök megállapította ma — egyedül és kizárólag az indítványnak tulontul elasztikus fogalmazásában. Keresendő abban, hogy ilyen határozati javaslat a maga általánosságban mozgó szerkezete következtében különböző és eltérő értelmezésnek adhat helyet s ezáltal új zavaroknak válhat forrásává.

Kétértelműségekre a parlamenti békét és a politikai kibontakozást felépíteni nem lehet s ilyen alapra az olyan céltudatos államférfiu, aminőnek Lukács László miniszterelnököt az egész ország ismeri, rá nem állhat.

Mert hisz végeredményben csak a helyzet felborulására vezetne, ha utóbb ki-

világlanék, hogy az ellenzék, avagy annak egy része más interpelláció mellett járult hozzá a házhatározathoz, mint azt a kormány és többsége cselekedte.

Ha pedig ilyenképen a Bakonyi Samu határozati javaslatának elfogadása a helyzet tisztázását nem eredményezné, ugy megszűnik annak indoka, hogy az — jelenlegi formájában — házhatározattá emeltessek.

A Justh-párt határozati javaslatának leszavazása ilyenképen nem az abban foglalt elvi alap elvetésének, vagy visszautasításának lenne a kifejezése, hanem kizárólag az előbbiekben kifejtett, gyakorlatilag nagyon is lehetséges eventualitások óvatos és feltétlenül helyeslendő elkerülését célozná. Mert hisz a kormány minden tekintetben kész a választójogi reformnak közmegegyezést keltő megoldására s jó szándékát, mely iránt különben a már sehol sincs készség, szívesen dokumentálja — ha a béke ügyét ezzel is előmozdíthatja — egy megfelelő és félreértésekkel nem fenyegető határozati javaslattal is.

A parlamenti béke a választójogi reformkérdésében való érdembeli megegyezéstől, kompromisszumtól függ, amelyhez több út vezet. S ha nem jutunk el hozzá az egyik: hazafisággal, a béke őszinte akarássával, végül is meg fogjuk találni az igazi utat, mely a célhoz vezet.

— Hogy a hallgatóság szkeptikus tagjait meggyőzzem, kérem bármelvikük szives segítségét!

Florence dideregve a fülembé sugta:

— Én megyek!

És mialatt visszatarthattam volna, már felszaladt az emelvényre.

— Pontosan meg fogom mondani, hogy önagysága mire gondol.

Sumara hosszú kezét a kicsike fehér homlokára fektette és várt.

Florence elaludt s lelke legtitkosabb gondolatait átszolgáltatta az embereknek.

S ekkor a fickó hirtelen előrehajolt s Florence kis kezét átszorítva, felébresztette médiumát, rettenetes tekintetével mintegy a lelkébe vésve: Semmit se mondjon, kis oklatan!

Florence megrázkódott, felnyitotta a szemeit és kábán dadogta:

— Nem . . .

Fülsiketítő láрма, fütyülés, a profeszornak és miss Arabellának szökni kellett s csak akkor tértek vissza, mikor a terem üres volt, csak én maradtam ott Florence-t ápolva, ki idegrohamot kapott.

Ah! Florence, kis Florence, minő démoni erő kapott meg . . . S ha valóban vétkes voltál, minő erő kényszerítette lelked feltárására? S az a rettenetes, barátaim, ma sem tudom, valójában vétkes volt-e? Sumara talán rossz gondolatolvasó volt, vagy a hipno-

Elnapolás bizonytalan időre

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma körülbelül egy heti időtartamra elnapolta magát. Az elnapolás azzal a határozott célzattal történt, hogy annak tartama alatt a békés politikai kibontakozás dűlőre jusson. A legközelebbi napokban ilyenképen teljes intenzivitással fognak folyni a tárgyalások egy minden oldalról elfogadható alap megteremtésére, a melyen a választójog reformja megoldásuk. A béke reménysége igen alapos, mert minden párton, sőt mondhatni az egész országban egy félreismerhetetlenül igen erős béke-vágy nyilvánul meg. Lukács László miniszterelnök mai beszéde, amelynek hatása alatt a Ház magát elnapolta, még egy utolsó erős lökést adott a béke ügyének. A miniszterelnök ma elintézte az osztrák miniszterelnök belügyeinkbe avatkozásának mérges kérdését. Kijelentéseinek erélye és határozottsága semmi kívánni valót nem hagyott. A többség és ellenzék egyaránt konstatálja, hogy a kormányelnök a helyzet magaslatán állott. A választójog kérdésére a miniszterelnök csupán Bakonyi Samu határozati javaslatának kapcsán tért ki. Idevágó nyilatkozata azonban conciliáns hangjánál fogva még a Justh-párt soraiban is megelégedést keltett. A miniszterelnök kijelentette, hogy a Bakonyi Samu határozati javaslatában foglalt elvi alap ellen nincs kifogása és csak azért nem fogadja azt el, mert az indítvány elasztikusan van szerkesztve és eltérő értelmezésnek ad teret. Hozzátette azonban a miniszterelnök, hogy egy értelemmel fognak keresni egy alkalmasabb módot, amellyel a Ház a kormányt az általános és egyenlő szavazati jog megalkotására kötelezze. A Ház tagjai abban a reményben mentek rövid szabadságra, hogy tanácskozásait a béke jegyében fogják majd felvenni.

Elnök Návay Lajos. Az elnöki előterjesztések után felolvastatott az interpellációs könyv, amelybe Barcsay Andor jegyzett be újabb interpellációt a csángók visszatétele és a már itt levők jogainak megvé-

tizálás egy perverze, ki szegény kicsikémnek szuggerálta a rossz gondolatokat... Ki tudja? Sohse tudhattam meg! S ez rettenetes, rettenetes!

Mialatt ecetes ruhával dörzsöltem Florence homlokát, Sumara hozzám lépett:

— Uram, szokásom két előadást tartani. Most ön miatt...

Átadtam ötven frankot. Aztán Florencera mutatva megkérdeztem:

— Mire gondol?

— Honnan tudjam!

Kegyetlen jelenet játszódott le otthon közöttünk. Annyira elveszítettem az eszem, hogy az én szelíd kis galambomat még meg is vertem.

Florence úgy nézett reám, mint egy halálra sebzett őz.

— Ne félj, holnap elmegyek.

Egész éjszakát lenn töltöttem a barban s Florence egész éjjel odafenn zokogott.

Lenn a barban ott találtam Sumara professzort és miss Arabellát. Boldogan, elégedetten csókolóztak, mint a fiatal házaspár, mikor beléptem.

Irigyen néztem e vándorok boldogságát, ezt a miss Arabellát, akinek lelkében szabadon olvashat Sumara professzor. anélkül, hogy szenvedne általa.

dése tárgyában. Az elnök javaslatára az interpelláció előterjesztésére fél kettőkor tér át a Ház.

Ezután folytatták a miniszterelnöknek a kormány bemutatkozása alkalmával elmondott beszéde feletti vitát.

A bemutatkozási vita.

Bikády Antal beszéde elején hangoztatta, hogy a Justh-párt továbbra is ragaszkodik a nemzeti követeléseknek minden téren való teljesítéséhez, de a legfontosabb és legsürgősebben megalkotandónak a választójogi reformot akarja, kapcsolatosan megalkotandó ezzel a választások tisztaságát biztosító törvényjavaslat is. Lukács választójogi tervezete egyáltalán nem alkalmas arra, hogy az e kérdésben mutatkozó ellentéteket azzal kielégíteni lehetne. (Ugyvan! balfelől.) A miniszterelnök egyik legutóbbi beszédeben, amelyet a munkapárt értekezletén mondott, azt hangoztatta, hogy az ellenzék obstrukciójával szemben erősebb eszközöket is hajlandó igénybe venni...

Lukács László miniszterelnök (a kezével nemet int.)

Bikády Antal: Hát mi nem ijedünk meg semmiféle ijesztgetésektől, mert tudjuk, velünk van a nemzet igazi többsége. (Helyeslés a baloldalon.)

Kelemen Samu azt mondja beszéde elején, hogy a Justh-párt a Lukács vállalkozását bizonyos reménykedéssel kísérte. Ismerve Lukács liberális gondolkodását, a Justh-párt joggal remélhette, hogy kormányvállalásának egyik legfőbb programpontja a demokratikus választójog megalkotása lesz. Ugyáltszik azonban, hogy a miniszterelnök-nél bizonyos konzervatív befolyások kezdenek mostanában érvényesülni. A Justh-párt a becsületes béke megkötését örömmel elfogadja, de viszont bármely pillanatban kész a legkérlelhetőbb harc folytatására is. A horvát kérdésben teljesen egyetért Apponyi fejtegetéseivel. Az osztrákoknak a magyar ügyekbe való avatkozását határozottan visszautasítja. Szerinte helyesebb volna a végleges véderő reform elintézése... (Helyeslés a munkapárton.)... de viszont hangoztatja, hogy a választójog legszélesebb kiterjesztése és demokratikus iránya szintén a legsürgősebben megalkotandó. Ha a kormány a békét komolyan akarja, tegye magáévá Bakonyi Samu benyújtott határozati javaslatát. (Helyeslés a baloldalon.)

Kovács Gyula szintén annak a nézetének az kifejezést, hogy a mostani vitás kérdések csak békés megegyezés útján intézhetők el véglegesen. Követeli a választójog sürgős megalkotását.

A pénzügyminiszter beszéde.

Elnök öt perc szünetet ad. Szünet után Návay Lajos elnök újból megnyitja az ülést.

Lukács László miniszterelnök: Nem kíván az egyes felszólalásokkal külön-külön foglalkozni a jelen esetben, Apponyinak arra a kérdésére, hogy mi készítette Héderváryt arra, hogy helyét elhagyja, a válasza az, hogy ez azért történt, mert Héderváry úgy találta, hogy az ő személye áll útjában a békés megegyezésnek, ezért vált meg állásától. Az 1888. törvénycikk 43-dik szakaszának a fejtegetését most nem tartja kívánatosnak. Ha valamely kormány az 1888-diki törvénycikket nem úgy magyarázná, hogy hogy az a nemzet javára szolgálna, a parlamentnek megvan a joga arra, hogy ezt a kormányt felelősségre vonja. A horvát kérdésben már egy ízben kifejtette álláspontját és nem kíván most ismétlésekbe bocsátkozni. Nem zárkózik el az elől, hogy alkalmas időben jelentést tegyen a Háznak a horvátországi viszonyokról. Ami az osztrák delegációban Magyarország elleni felszólalásokat illeti, kijelenti, hogy ezt nem áll módjában megakadályozni, mindenesetre sajnálatosnak tartja, hogy a szomszédos államban mindig akadnak olyan egyének, akik szeretnek egy más állam — a jelen esetben Magyarország — ügyeibe legalább látszólag beleszólani. Kijelenti, hogy minden beavatkozási kísérlet ellen a kormány a leghatározottabban óvást emel. (Helyeslés.) A vá-

lasztójog tekintetében neki kész tervezete nincs, a multkori felszólalása alkalmával már ezt ki is jelentette. Akkori beszédének a lényegét továbbra is fenntartja, a részletek tekintetében azonban nem ragaszkodik fejtegetéséhez. Bakonyi határozati javaslatához — sajnálatára — ne járul hozzá, nem pedig azért, mert olyan kifejezések vannak benne, amelyek később szemrehányásokra adhatnának okot egyesek részéről, ezt pedig kerülni óhajtja. A határozati javaslat lényege ellen kifogása különben nincs és reméli, hogy sikerülni fog megtalálni a békés kiegyenlítés útját.

Beszéde végén kijelentette, hogy nem kifogásolja, ha néhány napig a parlament szünetel, hogy ezalatt a felmerült újabb tárgyalási terveket megkezdjék.

Elnök a vitát berekesztette.

Bakonyi Samu föntartja benyújtott határozati javaslatát. Elnök felteszi szavazásra a kérdést s a többség Bakonyi javaslatát elveti.

Návay Lajos elnök indítványozza, hogy tekintettel a politikai helyzetre, a Ház napolja el üléseit bizonytalan időre. A Ház hoz-

A csángó telepítések.

Barcsay Andor a hajdumegyei csángótelepítésekre vonatkozóan jelentett be interpellációt.

Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter: Igéretet tesz, hogy a helyzeten javítani fog s igyekezni fog az erdélyi magyarság talpraállítására. Már kész programja is van e tárgyban.

Elnök, miután a Ház a választ tudomásul vette, az ülést bezárta.

Hajdúvármegye közgyűlése

Százhetvenhárom ügy a tárgysorozaton.

Kovács Gyula alispán most bocsátotta ki Hajdúvármegye tavaszi rendes közgyűlésére a meghívást. E szerint a közgyűlés e hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Debrecen sz. kir. város székháza nagytermében lesz.

A közgyűlés tárgysorozatán szerepelnek többek közt a következők ügyek:

Alispáni időszakos jelentés. — Az alispán éves jelentése a törvényhatóság 1911. évi állapotáról. — Lukács László miniszterelnöknek az elnöklete alatt megalakult kormánykinevezését tudatás leírata. — Kereskedelemügyi m. kir. miniszter határozata a hajduszentpál-balmazújvárosi és a hajduszentpál-hajduböszörményi községi közdülők utaknak a törvényhatósági utak hálózatába felvételéről. — Vármegyei háztartási alap 1911. évi zárszámadása. — Alispáni előterjesztés a vármegyei távbeszélő egyek-tiszacsegei vonalának kiépítése iránt. — A vármegye új székházának építéséhez tartozó toronyburkolat és homlokzati vörösréz munka, a vízvezeték, csatornázás- és központi-fűtés munkákra: villamos világítási, villamos jelző- és vilámlámpa-berendezési munkákra; padlózati munkákra; facement munkákra; a burkoló munkákra, végül a külső homlokzati pirogránit munka, a belső szobrásmunka kivételének biztosítására kötött vállalati szerződés. — A nyugdíjazás folytán megüresedett hajduböszörményi járási főszolgabírói s az ennek betöltésével megüresedő egyéb állásoknak választás útján való betöltése. — Az elhagyott gyermekek 1911. évi gondozási költségének visszatérítése. — A községi és körjegyzők által magán munkálatokért szedhető díjak megállapításáról alkotott újból átdolgozott vármegyei szabályrendelet. — A lemondás és elhalálozás folytán megüresedett központi választmányi tagsági helyek betöltése. — Nádudvaron második gyógyszerész felállítására. — A Hajduböszörményi városi takarékpénztár 1912. évi március hó 12-én tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv. — Miskolczi Lajos szolgabírói kérvénye szabadságidő engedélyezése iránt. — Budapest székesfővárosi közönségének a véderő javaslatokkal kapcsolatosan az általános, egyenlő s titkos választójognak törvény útján való mielőbbi megál-

lapítása és biztosítása kérdésében az országgyűlés képviselőházához intézett felirata. — Pancsova thjf. város közönségének az összes állami alkalmazottak részére drágasági pótlék engedélyezése iránt a kormányhoz intézett felirata. — Temes vármegye közönségének a képviselőházhoz intézett felirata, melyben az összes sajtóvétségek elbírálását az esküdtbírók hatásköréből kivonva, szakbírók hatáskörébe utalni kéri. — Besztercebánya sz. kir. város kérelme Bethlen Gábor szobrára adomány nyújtás iránt. — A „Kálvineum“ végrehajtó-bizottságának kérelme a magyar református lelkész árva-otthon céljaira adomány nyújtás iránt. — Jásznagykunszolnok vármegye közönségének a legnagyobb mezei munka idején a tartalékos és póttartalékos mezei munkások és kisbirtokos földművesek katonai gyakorlata és törvény elé idézésére vonatkozólag a honvédelmi és igazságügyi miniszter urhoz intézett felirata. — A magyar aviatikusok támogatására alakult országos bizottságnak adománv iránti kérelme.

Ezeket kivül még törvényhatósági átirat, kérelem, s a megyei városok határozatai zárszámadásai, költségvetései szerepelnek a tárgysorozaton.

Az özvegyek és árvák szava

A Kálvineum nagy hivatása.

Egy szomorú, keserű hangú levelet közlünk itt, amely minden szónál erősebben hangoztatja azt a szükségét, amely a Kálvineum létesítését sürgeti. Megindítóan szomorú képet fest ez a levél a lelkészözvegyek és árvák sorsáról. Nagyon, nagyon szomorú képet... Azoknak, akik irták és azoknak, akikről irták, kell a Kálvineum.

Íme a levél:

Nagytiszteletű Uram!

Olvastam a „Lelkészegyesületben“, hogy azon szándékoznak tanácskozni, mit tegyenek azn összeggel, melyek igénygigósított Lelkészek halálával felszabadul. Istenem! hogy volna alkalmuk segíteni rajtuk, de most csak a Kálvineum foglalja el minden gondolatukat, szép dolog lesz bizonyos, kivált ha kész lesz, de addig igen nehéz nekünk özvegyeknek 500 koronából gyermekeinket 100—100 koronából fenntartani, kivált aki mint én is 6-ról kénytelen gndskodni és csak 3-ra kap segélyt, ruhára sem elég évenként, pedig csak hogy éppen csufot ne üzhessenek belőlünk oly egyszerűen szegényesen élünk, jóléthez szokott szerencsétlen teremtései az Istennek, de biz a jó lét szegény elhalt urammal együtt elköltözött közüllünk, hogy fáj ez nekem! mikor kicsiny gyermekeimmel szegényebben élünk egy-gy paraszt családnál, s tagargatni kell szegénységünket, nehogy ki csufoljanak; mikor magunknak is volt szegény uram életében, mennyi mindennel kedveskedtek az emberek, gyümölcs és egymás ajándék került a házhoz, nem kerül most semmi! s vmi sem igen lehet, hogy fáj ez ha képesek volnánk a Nagytiszteletű urak megérteni, de hogy nem képesek, látszik abból, hogy a múlt évben gyakran pengették Lelkészegyesületben többször megírt nyomrunkkal teljesen elhallgattak. Legalább írának most is, szép zengzetes nyelven biztatnának a reményt éleszgetnék bennünk szerencsétlen anyákban, a Kálvineum! mikor lesz az? vagy azt hiszik a nagytiszteletű urak, hogy bennünket özvegyeket árváinkkal most is ellátnak az égi hatalmak olajos korsóval, égi mannával, tegyenek már értünk valamit a nagy Isten nevében könyörgünk, hisz cselédnek nem mehetünk, különösen akinek gyermekei vannak, de siesenek, mrt nekünk nagyon hosszú az idő, örömben hamar mulik, de próbálnák csak a nyomort!

Tisztelettel

a több özvegy nevében is egy sok gyermekes özvegy.

A Kálvineumbeli ellátásra vonatkozóan a következő tervezet él ma:

Gondoandó lelkészárva van 380; félárva ezekből 340, egészen árva 40. A Kálvineumban 200 árváról fognak gondoskodni, ezekből 100 fiú és 100 leány külön böszörményben és Lonscon. Ref. kántorok árvái közül 20—30 vétetik fel. A fizetés 33%-a belépési járulék. 3 1/2% évi tagdíj. Ha az előbbi be nem fizetett, az özvegyen veszik be. Megtörtént, hogy özvegy két évig nem kapott járulékot s megtörtént, hogy özvegy több éven át részletekben fizette azt be. Az özvegy járuléka évenként 500 kor., félárvakért 100 kor., de csak 6 árváig. Több árva nem részesül segélyben. Egész árva fejenként 150 koronában részesül.

A feltámadt halott

Rejtélyek egy haláleset körül.

Alig néhány héttel ezelőtt az országos sajtót is bejárta a hír, hogy a Nyiregyházi Erzsébet-kórházban vérmérgezésben meghalt egy fiatal leány, akiről semmi egyebet sem tudtak, minthogy biharmegyei illetőségű, körülbelül 17—18 éves és hogy ruházatáról ítélve, az uriosztályhoz tartozik. A leány a halála előtt két nappal állított be a kórházba betegen. A vasuti állomásról jött, csomag nem volt nála s az állapota már ekkor annyira súlyos volt, hogy a kórház előcsarnokában összeesett, elvesztette az eszméletét s innen kezdve nem is tért többé magához, egészen a haláláig. Az ismeretlen halottal szemben tehetetlenül állott a kórház igazgatósága, amely nem tehetett egyebet, bejelentette a halálesetet a királyi ügyészségnek. Az ügyészség meg is indította a rejtélyes leány kilétének a kiderítését, de semmi pozitívumot sem tudott megállapítani. A leány holttestét közben felboncolták s már készültek az eltemetésére, amikor váratlan dolog történt.

A halott nagybátyja.

A nyiregyházi rendőrségen ugyanis jelentkezett Fehér Lajos kótai kereskedő, aki az óhaját nyilvánította, hogy szeretné az elhunyt leányt megtekinteni. Megmutatták neki a hullát, akiben a kereskedő egy évek óta nem látott unokahugát vélte felismerni. Elmondta, hogy a lányt Katz Etelnek hívják és Katz Dávid derecskei kereskedő leánya. A fiatal leány azonban már évek óta nem él a szüleinél, akitől már tizenöt éves korában megszökött egy ügyvédjelölttel. A leány

Nagyváradra jött

a fiatalemberrel s ettől kezdve állandóan itt is lakott. A barátjával azonban csakhamar összeveszett és kedvességé lett egy volt nagyvárad bankdirektornak. Ez év január havában a leánynak valami kellemetlensége is támadt a debreceni rendőrséggel. A bankigazgató ugyanis átküldte Katz Etelt Debrecenbe, hogy egy itteni hivatalnoktól birjon rá arra, hogy Nagyváradra jöjjön. Katz Etel beszélt is ezzel a leánynyal, sőt levelet is írt neki.

Azonban a hivatalnoknő a levelet átadta a rendőrségnek, amely letartóztatta Katz Etelt és kerítés miatt eljárást indított ellene. Katz Etel jóhiszeműsége ugyan kiderült, de azért Komlóssy Pál debreceni rendőrkapitány mégis elítélte — állás és foglalkozás nélküliség miatt — harminc napi elárásra. Katz Etel a büntetés kitöltése után visszatért Nagyváradra, ahol azonban nem várt rája valami meleg fogadtatás. A bankigazgató zokon vette, hogy miatta a lapok meghurcolták és néhány hét múlva kiadta a leány utját. Ettől kezdve Katz Etel nagybátyja nem tudott többet állítólagos unokahugáról.

A nyiregyházi kórházban készpénznek vették Fehér Lajos szavait és eltemették Katz Etelt a zsidó vallás szertartásai szerint a nyiregyházi zsidó temetőbe. Az egyszerű tejfára rá is irták a halott nacionalitását:

KATZ ETEL

élt 18 évet.

Meghalt 1912. március

Jelentkezik Katz Etel!

Ettől kezdve nem törődött senki a nyiregyházi kórház rejtélyes halottjával. Az állítólagos Katz Etel, a szép nagyvárad metresz nyugodtan aludta siri álmát, — egészen a legutóbbi napokig. Most azonban szerkesztőségünk levelet kapott, amelyben lakonikus rövidséggel ennyi állott:

A nyiregyházi kórház halottja nem Katz Etel. Katz Etel én vagyok és személyesen fogom megcáfolni a halálhíreimet.

Tényleg beállított a redakcióba Katz Etel. Elmondotta, hogy Nagyváradról jött és egy ottani ismerőse figyelmeztette rá, hogy Nyiregyházán halála híret költötték. Nagyon jól érzi magát Nagyváradon és egyelőre eszé ágában sincs meghalni. — Kérte, cáfolják meg a halála híret.

Tudomásul vettük a feltámadt halott törtéjét s eleget teszünk az óhajásnak, megírjuk, hogy a nyiregyházi Erzsébet kórház halottja nem Katz Etel. Ezzel azonban igazán bonyolulttá lett a nyiregyházi rejtélyes halott esete, mert önkéntelenül is felmerül a kérdés: Ha nem Katz Etel, hát ki volt az az ismeretlen halott, aki most a nagyvárad leány neve alatt alussza örök álmát a nyiregyházi zsidó temetőben?

Megjegyzések

a megjegyzések megjegyzéseire

*

Nem döbbszünk meg a D. U. május 8-iki számában közölt P. Bangha Béla konferencia beszédéről írt cikkünkre vonatkozó megjegyzések szigorú hangján. Tudtuk, hogy annak, vagy valami hasonlóknak kell következnie. Bár most már őszintén sajnáljuk, hogy közlésünkkel okot és alkalmat adtunk P. Bangha Béla jezsuita atya szereplése emlékének felidézésére.

A rendező bizottság címén a konferenciákon jelen voltak nevében beszélő cikkiró engedje meg, hogy azokat a kifejezéseket, amelyek írói lelkiismeretlenségünkre, vagy lapunk objektivitását kompromitáló valótlanosságokra vonatkozóan mondott színtén visszautasítsuk. A Világ cikkének egyéb részeire vonatkozó megjegyzéseit pedig méltóztassék talán egyenesen a Világnak beküldeni, amely mindenestre helyt fog állani a közléseiert.

Engedje meg továbbá a rendező bizottság, hogy a saját információinkat is elsősorban guaknak és hiteleseknek tartsuk annál inkább és a szigorú cikkecske után is, mert azokat megcáfoltnak semmiben sem látjuk s amelyeknek adatait nem is közöltük eddig, pedig részletei vannak olyan érdekesek és jellemzőek, mint azok a sorok, amelyeket nekünk címezni méltóztatott. Kívánatra a zártkörű, titokzatossággal körülvett előadásokról is lehetne beszélni egyebet is mint csak azt, hogy azok „respektive a keresztesny felekezeteknek a jövőben szem előtt tartandó együttes, szeretettel párosult munkásságára“ vonatkoztak.

De mint eddig, ezután sem célunk polémákat folytatni olyan témák felett, amelyeknek fölszinen tartása a közre nem kívánatos, mert azoknak fejtegetése éppen a felekezeti béke megbontására vezetne, ami miatt pedig fölszóaltunk. Addig, amíg nem került a fővárosi lap utján nagyobb nyilvánosságra a jezsuita szónok szereplése, nem is tartottuk szükségesnek azzal foglalkozni, mert ugy gondoltuk; a meghívottak, a válogatottak kised csapatán túl az ugy sem fog kiterjeszkedni. A Világ idézett cikkének leadásával pedig arra mutattunk rá, hogy ennek a szereplésnek milyen következményei s a felekezeti béke szempontjából milyen káros következményei vannak. Cikkünk egész tenorja annak kiszinezésére irányult, hogy Debrecenben fölszemes volt ez a valláserősítés címén tartott kurzus, amelyen — s itt követ-

kezik egyetlen ténybeli állításunk — éppen nem a felekezeti béke mellett és érdekében cselekedett az annyira megvédett jezsuita atya. Allítjuk ezt most újra és azt is, hogy a rendező bizottság maga sem hiszi az ellenkezőt, sőt megjegyzéseiben nem is állítja.

Már pedig Debrecennek nincs szüksége éppen most, amikor állami egyetem építését akarja megkezdeni, arra, hogy vallási türelmetlenségének régi szép hírét a rendező bizottság által szerencsés, de igen sokak által szerencsétlen akvizíciónak tartott jezsuita megrontsa.

Egyébként, hogy melyikünknek van igaza azt így eldönteni bajos lesz, mert a rendező bizottság cikkírója csak azt kívánja bizonyítani, hogy a beszédek nivójáról igen előkelő urak tudnak tanúságot tenni s hogy a szónok a modern sajtóról tartott nagy szabású, sokaknak szemébe igazságot mondó épen azért nem szimpatikus hangú beszédet mondott. Ezzel szemben mi állítottuk, hogy a szónok ártott a felekezeti békének. Ha pedig ezek a beszédek jót céloztak, egyszerű dolog volna azokat közreadni s rögtön bebizonyosodna: igazunk volt-e nekünk, vagy pedig a rendező bizottságnak.

Hogy pedig P. Bangha Béla, hogy mert végigmenni a Piac-utcán, pláne gyalog s hogyan s milyen étvágygyal fogyasztotta el az Arany Bika kis éttermében az ételeket és éljenek, az igazán nem érdekel bennünket s ha jól emlékezünk arra ki sem térünk s így az erre vonatkozó sorok nem bennünket illetnek.

Béke velünk.

Színház és Művészet

Heti műsor.

CSÜTÖRTÖKÖN: *Kis dobos*, operett. — C) bérlet. Bemutató előadás.
PÉNTEKEN: *Kis dobos*, operett. C) bérlet.
SZOMBATON: *Kis dobos*, operett. A) bérlet.
VASÁRNAP: *Délután Rang és mód*, színmű. Mérsékelt helyárrakkal.
VASÁRNAP: *Este Kis dobos*, operett. Kis-bérlet.

Szinéssek és szinigazgatók

Régi átka a vidéki színészeknek, hogy az úgynevezett Színész-egyesület, melynek keretében 30-on felüli igazgató s mintegy 2000 színész foglal helyet, valójában sohasem volt „színészegyesület”. Az igazgatók ültek a tanácsosi székben, hoztak ítéleteket, alkottak szerződési formulákat s ahelyett hogy a szám erő viszonyok érvénysültek volna, mindenkor csak a *tizek* kerültek az *ezrek* felé. Tavaly mutatkozott először hajlandóság a színészekben, hogy megtörjék azt a visszás állapotot s a maguk existenciális érdekeit vigyék latba.

De igazi eredményt csak az ideai közgyűlést tudott elérni, melyen a debreceni színtársulat javaslata: a *kötelező nyári szünet tartása dolgában*, elfogadtatott. Két-három heti szünetet kívántak evvel a javaslattal elérni a színészek, akik 11 hónapon át szakadatlan fizikai és szellemi munkát végeznek. Ime az igazgatók egyszerre *krimicsaut* emlegetnek s megalakítják a *Szinigazgatók Egyesülete* című egyesületet, ha ugyan a színészek hagyományos *önzetlensége* ki nem öli belőlük azt az önzést, hogy egymás bajaival törődjenek.

Am hogy komoly a szándékuk, bizonyítja, hogy már is fennjártak a kultuszminisztériumban és Krecsányi Ignác vezetése mellett elsírták bánatukat a fenti határozat miatt.

Ezek után nem marad más hátra, mint hogy a színészek *keressék meg a városokat*,

és kerületeket: ezek kössék ki az igazgatókkal, hogy agyondolggzatott tagjaik számára pár heti szünetet biztosítsanak.

Mert ma már a szinigazgatás nem *kulturmisszió*, vagy *megpróbáltatások* tengere, mint mondani szokták, hanem *kitűnő üzlet*.

A kis dobos dalaiból

A mai premiérnek két legbájosabb számát adjuk itt mutatónak, azt hisszük, hamarosan oly népszerűekké válnak, hogy megérdemelték a helyet, melyet elfoglalnak.

Ibolya-dal.

Énekli: *Borbély Lili*.

Repülj kis levélkém hozzá, s mondd el,
Hogy nem bírok már szerelmes szívemmel.
Ha olvassa majd ezt a virágregét,
Megmozdul szive, bár nem tudja, miért.
Kis ibolya part mentén, ott virult szerényen,
Öltönyének kék selymén fénylik a nap szépen.

Büszke sarkantyuvirág-közel szomszédjában
Délcegségével kivált egész határban.
Ibolyácska szerette sarkantyuvirágot,
Am az rá sem tekintte, ő csak messze látott.
Bánat epeszté szivét a kis ibolyának,
S könnyek áztatják kelyhét gyöngyei szának,

Büszke szomszédját végre a kertész levágta.
Mért nem téged is vele, szegény ibolyácska.

Kanári nóta.

Énekli: *Kassay Károly*.

Mi bölcs vagy te kis madaram,
Irigykedve nézlek,
Életed mily zavartalan,
Nincs feleséged.
Készen vár cukor, kendermag,
Énekelsz azért,
Téged soha meg nem csalnak
Feleség s gavallér.
Téged ilyesmi nem érhet,
Bár cserélhetnék véled.

Kis kalitkádát kedveled,
Ur vagy benn s nem lakó.
Téged soha nem terhelnek
Házbér és adó.
Kosztod, kvártélyod finom, jó, felruház az ég.

Nem bánt elsején a szabó,
Suszter, hentes s a pék.
Téged ilyesmi nem érhet,
Bár cserélhetnék véled.
Szép hangod gixert nem csinál,

S gázsít azért nem kérsz,
Drága primadonnáinknál mégis azért többet érsz.
Neked mndegy, ujságíró dicsér vagy lehu,
Direktor, impresszárió, klakór téged nem nyuz.
Téged ilyesmi nem érhet,
Bár cserélhetnék véled.

Kis dobos. Csütörtökön este kitűnő operett-ujdonságot hoz színre a színtársulat, mely Bécsben a „Heimliche Liebe” cím alatt több mint 250 előadást ért meg. Az operett „Kis dobos” magyar címet kapta. Szép muzsikája és ügyes szövege kellemes színházi estét ígér a közönségnek. Az énekes személyzet egyébként nagy ambícióval készült az ujdonságra, amelyben különösen Borbély Lili, Beleznav Margit, M. Torday Erzs, Csanádi Irma, Falussi, Kassai, Désy, Kemény Lajos és Békéssynek jutott pompás szerep. A táncokat Perczel Karola tanította be. Az operett egymásután három estén van műsorra tűzve.

A kardalosos jutalomjátéka. Vasárnap délután a színtársulat robotosai: a kardalososok lesznek megjutalmazva. Őst szokás szerint az igazgató és a közönség kölcsönös támogatásával. Erre az alkalomra Zilahy Gyula a maga részéről mindent elkövet, hogy a színház névtelenjei, akik erkölcsi sikerhez sohasem juthattak, anyagilag legvenek kár-

pótolva. Az Ártatlan Zsuzsi operettet tűzte műsorra, melyben mindkét primadonna: Borbély Lili és Beleznav Margit felvonásonként felváltva játszanak és a darabban egy minden nivós kabaré is fog lefolyni. Ebben a társulat elsőrangú tagjai vesznek részt.

Fenyvesi Emil vendéglátéka. Fenyvesi Emil, a Vigszínház kiváló művésze vasárnap a Tanítónő színműben és hétfőn a Kis pajtás vigjáték ujdonságban fog a debreceni színpadon vendégszerepelni. A kitűnő művész vendég régen nem játszott a debreceni közönség előtt s most, hogy két parádés szerepét fogja eljátszani, a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Jegyeket az érdekes előadásokra színházi pénztár előre árusít.

Az aradi színtársulat vendéglátéka. Az ideai színházi évad egyik legérdekesebb, sőt a maga nemében páratlan érdekességű vendégszereplése lesz az aradi színtársulat vendéglátéka. Szendrey Mihály igazgató társulata a debreceni színpadon kedden, május 14-én a Leányvásár operettben és szerdán, május 15-én a Kis gróf operettben fog játszani. Az aradiak szereposztása a következő: — Leányvásár operettben: Lucy—Diósy Nusi, Betty—Rontay Boriska, Fritz—Győző Alfréd, Gróf Rottenberg—Polgár Sándor, Miggles Tom—Huszár Károly, Harrison—Várnay Jenő, Harisonné—Litzenmayer Poldi. — A Kis gróf operettben: Drottya—Rontay Boriska, Rózi—Diósy Nusi, Agárdi gróf—Győző Alfréd, László—Huszár Károly, Csibrákné—Litzenmayer Poldi, Zápolya—Polgár Sándor, Kocsonya—Várnay Jenő. Mindkét előadást Tilger Árpád, az aradiak népszerű karnagya vezényli.

A főiskolai igazgató-tanács ülése

A hatodik teológiai tanszék.

A debreceni főiskola igazgató tanácsa ma délelőtt tartotta Baltazar Dezső dr. püspök és Dégenfeld József gróf elnöklété alatt ülést, amelyen jelen voltak: György Endre, Fráter Barnabás, Helmezy József, Kovács Gyula, Domahidy Elemér, Kovács József, Magoss György dr., Szele György, Dicsőfi József, Dávidházy János, Széll Kálmán, Fereny Gyula dr. akadémiai igazgató, Lencz Géza dr., Händel Vilmos dr. és Darko Jenő dr. dékánok, Gulyás István jegyző és Varga Pál egyházkerületi számvevő.

Az elnöki jelentések után elfogadta az ülés Sass Béla amaz indítványát, hogy az egyházkerület a debreceni egyetem teológiai fakultása részére megajánlotta évi 70.000 korona hozzájárulását, a teológiai fakultás számára teendő egymilliónégyszázezer koronás örökös alapítványt váltassa meg. Az alapítványi összeget a Konventtől, mint kölcsönt vegye föl s a följánlott évi 70.000 koronás hozzájárulást évenként tőkésítse.

Javasolja az igazgató tanács, hogy az 1912—13. tanévvel léptesse életbe az átdolgozott s sokkal modernebb s most beteriesztendő átdolgozott tanulmányi rendet a jogi és teológiai fakultásokra. Az igen szükségessé vált hatodik teológiai tanszék felállítását, melyre az alap már meg van Dégenfeld Imre gróf erre a célra tett első alapítványában. Az új tanulmányi rend életbeléptetésével természetesen átdolgozásra szorulnak az iskolai törvények is és ezeknek revideálásával a karok dékánjait bizta meg az igazgatótanács.

A bölcsészeti akadémián szervezett német tanszékre Kayblinger Fülöp dr. és Weber Arthur pesti középiskolai tanárokat és Matolcsy László debreceni tanárt, a gimnáziumnál úgynevezett latin-görög tanszékre Bessenyei Ferenc drt, Rabold Gusztávot, Czebe Gyula drt, a gimnáziumnál a földrajz-történeti tanszékre Ozsváth Ödönt, Visegrádi J. drt és Arday Pál drt, a tanítóképezdén a földrajz-történelmi tanszékre pedig Ecsedy István drt és Ozsváth Ödönt, Visegrádi József drt, Arday Pál drt és Diószegi András drt jelölték.

A balmazújvárosi gyilkosok az ügyészségen

Szabó István és Guta János a tettesek

A csendőrség most már teljesen befejezte az előnyomozatot az eltűnt Szabó István balmazújvárosi kocsis meggyilkolása ügyében. A kihallgatott tanúk és a letartóztatásban levő bűntársak oly súlyos bizonyítékokat szolgáltatottak Szabó István kishegyesi gazda ellen, hogy enek súlyos tagadásával szemben csaknem pozitívumként szolgál. Ezért a csendőrség ma Guta Jánossal és Ujj Gáborral együttvitte a debreceni kir. ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Most már világosan áll az egész bűnhalmazat a nyomozó hatóság előtt.

Be lettek szolgáltatva

a bűnjelék

is: Egy ásó melylyel Szabó István kocsis leültették. Egy husáng, amely Guta János kezében volt a gyilkosság alkalmával. Egy kétsövű vadászfegyver, Szabó István gazda tulajdona és két hatalmas sarogya rud, melyen az agyonütött Szabó Istvánt a gyilkosok a tanya hátában elterülő répaverembe vitték, ahol ugyancsak a beszolgáltatott ásóval elhantolták.

Munkatársunk beszélgetést folytatott az egyik polgári hatósági tanúval, aki a gyilkosság módjáról és körülményeiről következőket beszélt el:

— Most már a vizsgálat teljesen be van fejezve, tehát elmondhatom, amit tudok. Különben is úgy Guta János a tettestárs, mint a gyilkoságnál elenlevő szemtanu Ujj Gábor töredelmesen bevallottak mindent.

Az asszony miatt.

— Szabó István kishegyesi gazda, aki együtt gazdálkodott édes apjával, már régen nem jó szemmel nézett a meggyilkolt kocsisra. Féltette tőle a feleségét.

— Együtt lakott a kocsis a gazdával?

— Nem. A kocsis István gazda apjánál Szabó Mihálynál szolgált, de mert a gazdaság közös volt, gyakran megfordult ennek a portáján.

— December elsején kukorica morzsolás volt a közös magtárban, mely esti 7 óráig — 9 óráig tartott. Mikor annak vége volt, négyen: a gazda, a kocsis, Guta János és Ujj Gábor együtt távoztak a dologból. És pedig elől a megölt Szabó István kocsis Ujj Gáborral, utánuk a gazda Guta Jánossal.

— Ujj Gábor szaporább léptekkel indult meg, mint a hátul jövők, ami a gazdának szemt szurt.

— Ne siess, te dézsás oláh! — kiáltott rá.

A kocsis nem hagyta szó nélkül.

— Mit csufolja a pajtásomat? Amire ez dühbe jött és hátulról úgy rugta meg hogy csaknem orra bukott bele. Most már ő esett a gazdának. Ólre mentek és birkózni kezdtek, a gazda derékon fogta és le akarta teperni, de a fiatal legény izmos volt és ellentálló s a pusztai mérkőzésben nem maradt alul.

A gazda tehát odakiáltott Gutának:

— Hozzál valamit, had ütöm agyon!

Ez felkapta a közelből a vaslapátot és azt a gazda kezébe nyomta, szinte önkívületben emelte azt fel és hatalmasat vágott vele az előtte álló szolgáló fejére. Azonnal lero-gyott és elborította a vér.

Ekkor érte

a második ütés.

Ez a jelenet a pajta előtt folvt le s a kishegyesi Szekeres Sándor 13 éves fiu is ott volt

a történetnél, aki a csendőrség előtt így mondta el az esetet:

— December elsején kukoricát morzsolunk, Szabó István, Guta János, Ujj Gábor, Szabó István gazda és én. Szabó István valamin összecihelődött a gazdával, aki aztán rátámadt a kocsisára, mire ez meg a nyakának esett, gégen fogta és elkezdte foitogatni. Erre aztán Guta János is közlélik ugrott, felkapott egy vaslapátot és avval neki estt István komának.

— Erre én annyira megijedtem, hogy bezaladtam az istállóba és behúzódtam, annyira, hogy semmit sem láttam, mi is történik odakünn. Csak a Pista kiáltóását hallottam:

— *Jaj Istenem! Mi lesz velem? Hát senki sem véd meg engem?!*

Guta János azonban ahelyett, hogy segített volna vergődő társának, maga is egy hatalmas akác dorongot ragadott és azzal több ízben megismételte ütéseit.

— Lélegzik még a kutya?! hajolt a teljesen vérbeborult emberre a gazda. Aztán befutott a házba, két csövű vadászfegyverét levette a falról és

a félig holt ember fejébe lőtt

vele. De hogy biztos legyen a haláláról, még a száját is teletölték homokkal. Mindezt az orvosi exhumáció is megállapította.

A borzalmas gyilkosság után aztán a gazda és Guta János saraglya-rudakra rakták összeronesolt áldozatukat s egy félreeső kiürített répaverembe dobták és ásták el. — Hogy pedig Szabó István eltűnését valószínűvé tehessek, a csizmáját és tarisznyáját is kihozták a tanyából és mellé temették. Ugy találta ott a vizsgálat alkalmával a csendőrség.

Mindezt elejétől végignézte Ujj Gábor, a kishegyesi, aki azonban mocani sem mert, hanem fogvacogva leste, mikor lesz már vége a borzalmas aktusnak.

— Ha eljár a száz te is odakerülsz mellé! — fenyegették meg a gyilkosok.

A vérdíj.

— Így pedig ötszáz korona üti a markodat! — ígérte a gazda — Jánosét pedig száz korona.

Kaptak is: Ujj Gábor 60 koronát, Guta János pedig 20 koronát.

— Mindezeket az elmondottakat — fejezte be információját emberünk — a vizsgálat során úgy Guta János, mint Ujj Gábor beismerték, akik közül ez utóbbi, mint bűnpalástoló van befogva és kerül a vádlottak padjára.

Megdöböntő ezek után a gazda magartartása aki nemcsak tagadja a gyilkosságot, de teljesen ártatlan embert: Ujj Gábort igyekszik maga helyett újabb áldozatul rántani a sötét fertőbe, melybe ilyen mélyen sülyedt.

Az első nyom.

— Hogy jött a csendőrség arra a feltevése, hogy itt büntény forog fenn?

— Ezt már a verebek is csiripelték. Én és velem többen figyelmeztettük a csendőrséget hogy ásasson a tanya körül, mert a hulla itt van eltemetve. De hát a gazda országga kiabálta, hogy nem halt a meg, csak elcsatagott.

— Mikor aztán a csendőrség erélyesebben látott a büntény kinyomozása után, egy napon csak megjelent Szabó István gazda és bejelentette, hogy ismer egy embert, aki Egerben találkozott is Szabó Istvánnal, az eltűnt kocsisal.

— A csendőrség az illetőt előállította és kitiűnt, hogy sohasem járt Egerben.

— Ez volt az első nyom, melyet Jankó Mór járásörmester ügyessége révén a teljes világosság követett. (gy. zs.)

HIREK

— **Tisza István gróf a lelkészek fizetésrendezéséről.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A dunamelléki egyházkerület mai ülésén Tisza István gróf beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a református lelkészek fizetésrendezésének ügye legközelebb már elintéztést nyer s a fizeteskülönbözetet január 1-től visszamenőleg fogják megkapni.

— **Uj burkolat.** A közlekedési bizottság a napokban ülést tartott, amlyen kimondta, hogy az öggyülésnek javasolni fogja, hogy a Péterfia-utcát a ref. főgimnáziumtól a Sestakerti bejáráig az új s igen jól bevált tarmak burkolattal próbaképpen láttassa el. A költségéről a jog- és pénzügyi bizottság fog előterjesztést tenni.

— **Áthelyezés.** A helybeli m. kir. állami fémipari szakiskolánál alkalmazott Masznyik Béla okl. gépészmérnököt, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jelen tanév végétől a gölnichányai állami fémipari szakiskolához helyezte át.

— **Debreceni mérnökök tanulmányi kirándulása.** A Magyar Mérnök és Építész Egylet Debreceni Osztálya folyó hó 10-én délután 4 órakor a helybeli mészhomokkő téglagyárak tanulmányozása céljából társas kirándulást rendez. Az egyleti tagok gyűlékezési helye a Piac- és Kossuth-utca sarok, innen indul a villamos vasut r.-t. igazgatósága által rendelkezésre bocsátott kocsi a tagokkal a helyszínére. Tudomásunk szerint a mérnökök e tanulságos kiránduláson nagy számmal jelennek meg. A mind inkább nagyobb teret szorító mészhomokkő téglagyártás a modern technika vívmánya, Debrecen városa az első egyike, hol e téren a haladás jelentkezik s tekintettel a hatalmas arányokat öltő építkezésre, alkalomszerűnek találta a mérnök-egylet vezetősége, ha szakembereivel e modern vívmány tanulmányozását eszközölteti. Itt említjük meg, hogy az egylet újabb ismét több taggal szaporodott meg, mi annak a bizonyítéka, hogy kitűzött célját jól be is tölti és az egylet vezetősége hivatása magaslatán állván, a tagok érdekeit szíven viseli.

— **Teologusok majálisa.** Ma este tartották meg a debreceni teologusok jól sikerült majálisukat a nagyerdei pavillonban. A Kálvineum javára rendezett majálison részt vett Baltazár Dezső dr. püspök és az egész teológiai tanári kar. A majális szép összeget nyújt a Kálvineum mindinkább növekvő tőkéhez.

— **Uj lap Nagyváradon.** Marton Manó, a „Nagyvárad“ című lap volt felelős szerkesztője. „Uj-Nagyvárad“ címmel napilapot indított Nagyváradon. A lap igen érdekes és változatos tartalommal jelenik meg és munkatársa a vidéki újságírók oszlopos tagjai közül valók. Ma jelent meg az „Uj-Nagyvárad“ negyedik száma.

— **Nemtelen bosszu.** Kozma János Szothyori-telepi fuvaros, amíg keresetét felvette, lovait őrizet nélkül hagyta az utcán. Ezt két haragosa arra használta fel, hogy a lovakat a városban meghajkurázta, majd az Árpád-téren elhagyta. Hogy pedig a kár érzékeny legyen, a szegény állatokat összeszurkálta.

— **Rövid hírek.** Kerékgyáró Bálint feljelentést tett egy napszámos ellen, aki aranygyűrű helyett rézgyűrűt adott el neki. — Balogh Gergelyné nagylétei lakos libaóljából ismeretlen tettes 3 libát ellopott és azt Erdélyi Istvánnak eladta. — Nyikolics Péter cukorka készítő a konyhában elesett és balkezét egy üvegdarabban elvágta. Beszállították a közkórházba.

Marx-féle

zománc és szoba padló lakk. elsőrendű minőség, megbízható beszerzése **BLUMBERGER GYULA** festék, lakk és zsiradékárú kereskedőnél Debreczen Hatvan-utca 13. szám. Telefon szám: 621.

Telefon szám: 621.

— A munkás- és cselédpénztári díjak. A városi adóhivatal a következő hirdetményt bocsátotta ma ki: A városi adóhivatal értesíti a (külső) cseléd tartó gazdákat és géptulajdonosokat, hogy a folyó évi országos munkás és cselédsegélypénztárt illető díjakról szóló kivetés elkészült, mely a városháza félemelet 13. sz. szobájában 15 napi közszemlére ki van téve, ahol is az megtekinthető s az érdekelték ez idő alatt a kivetés elleni észrevételeiket és felszólalásait előterjeszthetik. Felhívja továbbá a városi adóhivatal a (külső) cseléd tartó gazdákat és géptulajdonosokat, hogy cselédek és a gépek mellett alkalmazott munkásaik után járó országos munkás és cselédsegélypénztárt illető 1 korona 20 fillért fizessék be, valamint a cselédváltást és az újonnan felvett cselédeket jelentsék be. E felhívás elmulasztása az 1900. évi XVI. t.-c. 40. paragrafusában megállapított 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

— **Kitiltott csavargó.** A rendőrség ma délelőtt Tóth Ferenc 26 éves besurannó tolvajt, akit csavargásért letartóztattak, a városhól kitiltotta.

— **Akik a más váltóját értékeztik.** Benedek László Arany János-utca 7. szám alatti lakos a rendőrségen panaszt tett két megbízottja ellen, akik a nekik kézbesítés végett átadott 300 koronás és 150 koronás váltók közül az utóbbit eltulajdonították s esetleg értékesíthették is.

— **Danysz Virus** egy bakteriologikus készítmény, mely a betegségnek azon csírát tartalmazza, melynek csak patkányok és más egérfajta állatok vannak alávetve. Ha a patkányok azon csábétekből esznek, mely a Virussal van elkészítve, ezen betegségbe esnek és ebben 8—14 nap alatt belepusztulnak. A többi patkányokra, melyek a megbetegedettekkel érintkezésbe jönnek, átragad a betegség és ezek is elhullanak tőle.

— **Kálnay Lipót-féle** nagy üzlet berendezése olcsó áron eladó Vitáriusnál, Piac-utca 16.

— **Dr. Czákó Zsigmond** szülész és nőgyógyász lakását Szent Anna és Varga-utca sarokra helyezte át.

— **Női divatkelmék** kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapjú grenadinok, szint játszó selyem Marquissette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Kálnay Lipót** ur üzlete feloszlása alkalmából megvásárolt Sérvkötő, Haskötő, Gumi harisnyákat nagyon olcsón árúsítja Vitárius Sándor keztyűs és kötszerész mester Piac-utca 16. Alföldi palota.

— **Butorcsarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-ú. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet r.-t.** palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekinthe. A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Borszéki
GYÓGYÉS-ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Kapható:
Mayer Jenő és Béla cégnél.
Telefon 1-45.

— **Leány Costümök, Leány Paletók, Intézeti felöltők, gyermek kabátok** óriási választékban megérkeztek Halmágyi divatházában.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, kőszvény, reuma
ellen legjobb
báziusz a hitos

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben mégis, amennyiben gyakrabban idültbb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 peros alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kossuth-utca 9. színház mellett.

Művészek rajzai után készült **Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,** minden társadalmi osztály részére.

Különlegesség a butoriparban: **virágos gyökér Tuja.**

Jellemző sajátosságai:
Harmonikus összehatás, Mély tűző színek, Idővel növekvő szinkialakulás.

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreczeni**

Butorkészítő Asztalosok Árucsernok Szövetkeze

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

Hunyadi-u. 17/1°, sz. Demetrovics-palota. Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül. Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú zőnyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	835
Osztrák hitel	641
4 százalékos koronajáradék	89.15
Allamvasút	738
Jelzálogbank	470.50
Rimamurányi	738
Salgótarjáni	723
Közuti vasút	795

Irányzat: Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/10%, London 3 3/16%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése

Buza októberre	11.27
Áprilisra	—
májusra	11.67
Rozs októberre	9.54
Zab októberre	8.95
Tengeri májusra	9.17
Tengeri 1912. év juli augusztusra	9.14

Irányzat: Készárú kedvtelen.

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

Névért.	Osztalék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreczeni Elso Iktar	980
200	20	Alföldi Iktar	875
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	350
200	17	Takarék és Hitelintézet	280
200	16	Debreczeni Hitelbank	—
400	26	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankgyosület	—
200	10	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	290

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés gyűlése. Az Omke hajdukerületi egylete áldozó csütörtökön, e hó 16-án a központtól érkező vendégei részvételével gyűlést tart, melyen Szende Pál dr., az Omke főtitkára és Balkányi Kálmán dr., a Bosnyák Központ igazgatója tartanak a kereskedelem aktuális kérdéseiről előadást. Az előadás a legnagyobb érdeklődést érdemli meg, mert mindkét vendég a magyar közgazdasági élet és irodalom kiválósága.

A kamara építkezése. A kereskedelmi és iparkamara elnöksége az építkezési bizottsággal ülést tartott s a tervező, vállalkozó és ellenőrző építészek bevonásával megállapodott a soron következő munkák programjára és kiviteli kvalitására nézve. Megállapította a bizottság, hogy az építkezési munkák programszerű rendben és kellő erővel folynak. A tetőfedő pala-munkák és diszbádogozó munkák néhány nap alatt befejezettek, ezekkel együtt a saroktorony kiképzésének szobrászati munkái is. A sarok orom peremére a jövő héten rakják fel a kőszobor alakokat, alul pedig most építik a főbejáratnak asszisztáló óriási oszlopokat. A kőmives-munka a belső és külső vakolásokkal foglalkozik, ezidőszent már a harmadik és a második emelet belső vakolása kész s áttért a munka az első emeletre. Egyidejűleg megkezdődött a felső emelet parketkozó és asztalosmunkája, valamint a villamos berendezések szerelési munkája. A fűtés, vízvezeték és fűtő-berendezések szerelési munkája már befejezésükhöz közelednek. Az építkezési bizottság a közös kényelmi berendezéseket szaporította még egygyel. Nevezetesen az épület két szárnyán elhelyezett mosó, szárító és vasaló helyiségeket kiegészítette mindkét szárnyon egy-egy családfürdő berendezésével. A felső vakolási munkákkal párhuzamosan megkezdődött a magas földszint műkö-burkolása. E munkát olasz munkások csoportja végzi. A munkák ily előrehaladása azt a megnyugvást kelti a kamara vezetőségében, hogy a lakbérlet lakásait augusztus 1-én kényelmesen elfoglalhatják, a kamara ellenben csak szeptember végén költözik át, hogy az ő magas-földszinti traktusa, a hatalmas előtér-folyosókkal és tanácskozó-termekkel nyugodtan és díszesen kiképezhető legyen.

Pályázat repceolaj szállítására. A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezúton teszi közhírré, hogy a győr-sopron-ebenfurti vasút 300 métermázsá repceolaj szállítására hirdetett ajánlati versenytárgyalást. Határidő május 28. Bővebb felvilágosítás a kamaránál kapható.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Kovács Ede Ungvár, Ferenczi Géza Orosháza és Mezőtúr, Fehér Lipót Kaposvár, Schwartz Miksa Ujecséske, Kecskés Gyula Kiskunhalas, Mező János Kaposvár, Katz N. József Kassa Flegr Ferenc Krcsin és id. Ledermann Sámuel Karcag.

Ingatlanok forgalma.

Katona Lajos és neje Györösi Erzsébet veszi özv. Kovács Jánosné Kerek Zsuzsannától Toldi-utca 11. sz. házat 9000 koronáért. Farkas János és neje Nagy Zsuzsanna veszi Szendrei Sándor és neje Marsalkó Juliannától Vendég-utca 67. sz. házat 7400 koronáért.

Fábián Ferenc és neje Kovács Etelka veszi Katona Lajos és neje Györösi Erzsébet Sámson-utca 6. sz. házat 27000 koronáért. Németh András veszi Király Gyulától 1225 négyszögöl Sesta-kerti szőlőjét 37000 koronáért.

Kiss József és neje, Kovács Piroska veszi Govrik Miklós és neje Konrad Máriaától Kigyó-utca 12. sz. házat 40200 koronáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elítelt váltóhamisító. Ajtay Andor lakatos legény, akiről a napokban irtuk meg, hogy többek között Szilassy Etelka lakásába is betört és ékszerait ellopta, ma váltóhamisítással vádolva állott a törvényszék előtt. Néhány hóval ezelőtt egyik főnöke Czikora István nevét írta egy váltóra, melyet egy helybeli bankban le is számítottatott. Tettét beismerte s a kir. törvényszék 6 havi börtönt mért reá. Mivelhogy azonban még több bűm is terhelte lelkiismeretét, valószínű, hogy ezek letárgyalása után összsbüntetést szab ki rá a bíróság.

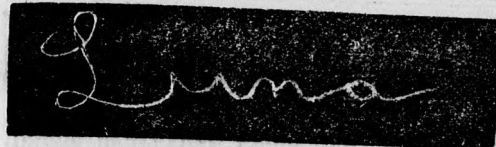
A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek. **Pontos kiszolgálás.**

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::
József kir. herceg-u. 6. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Venyige Adolf

szobafestő és mázoló
május 1-én lakását
Arany János-u. 41. sz. alá helyezte át.

Gyomorgörccs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

625—1912. v. k. szám.
Árverési hirdetmény.
A debreczeni kir. járásbírósnak V. 570/2. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Magyar fémpár szerelvény és pinczegazdasági gépgyár részv. társ. részére debreczeni lakostól 234 kor. tőke, ennek 1911. év április hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 67 kor. 30 fillér perkölttség erejéig 1912. évi márczius hó 25-én bíróilag le- és felülfoglalt és 940 koronára becsült 3 ló, kocsi, szecs-kavágó, gram-mophon, butorok és egyéb ingóságok **1912. évi május hó 20-án, délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Miklós-u. 53. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz-fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.
Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1912. évi április hó 30.
Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kosztuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek** üzletnek vagy irodának **kiadóik.**

Munkáslányok
és papírzacsokkészítésre asszonyok felvételnek
a Dobozgyárba
(Füredő-utca 4. sz.) Margit-fürdő telep.

Telefon 945. **Tüzifa, szén, mész,**
cserép, cement, téglák
és mindennemű építkezési anyagok
legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál
Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

Ki még nem kap tőlem
délutáni friss uzsonna-süteményt hához szállítva, rendelje meg, mert nincs jobb mint délután egy meleg kifli az uzsonnához
Marx János finom sütdője
Csapó-u. 18. sz. — Telefon 866. sz.

A mesterdálnok
Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe : Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Vorböczi- utca 14.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Órlási választók
mindenféle szőnyegekben
Függönyök. — Ágy- és asztalteri-
tők. — Divánterítők. — Lábtörlők. —
:: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Telefon 632. sz. Telefon 632. sz.

Halmágyi
divatháza

Debreczen, Piacz-u., a főpostával szemben.

Costüm-osztály

Női és leány kostüimök remek kivitel K 30-tól.

Pongyola-osztály

Creton és mosó delain divatos formák K 10-től.

Felöltő-osztály

Kék cheviot felöltők és Raglanok K 18-tól.

Alj-osztály

Divatos angol alj szürke és drapp K 10-től.

Blous-osztály

Delain- szövet- és Batiszt-blouzok K 8-tól.
Selyem, Etamin, Tafft és Posztó felöltő
különlegességek és

Eredeti Modellek.

Szolid olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.
Külön mérték-osztály.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vasúti betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyegyet csatolni.

Betöltendő.
Nappali kifizető fiu felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

20 koronát fizetek egy kifizető 13-15 éves fiúnak. Jelentkezzenek a kiadóba.

Adás-vétel.
Tabaccó moly irtó por, Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletében.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Bocskai-kertben 9 hold szőlő kisebb részletekben is eladó. Értekezhetni Miklós-u. 22., utcai lakás.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Lakás.
Kiadó lakás. A Piac-utca 59. számú Steinfeld-féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912. évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezhetni a házmesternél.

Különfele.
Lakás változás. Nagy János szobafestő lakását Borz-utca 18. alá helyezte át.

Sörtóstartó gazdáknak figyelem! András napi árpát evő malaczkoknál már kezdeni kell adni az országos hírvé Kun-féle serti sport, mert aki ezt adja disznójának, az a legveszesebb időben sem hullhat el, mert, hogy ez nem üres reklám, a vészben elhullottak árát 20%-on lefelé megfizetem, ha orbáncz ellen oltattak s e porral lettek kezelve tavasztól decemberig. Főraktár Mihalevits Jenő gyógyszerárán és Jósza és Jónánál.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Az Első Takarékpénztár
Piacz-Kossuth-utca sarki bérházában
egy II. emeleti uri lakosztály
azonnal kiadó.

Próbálja meg
és készíttesse írtíruháját a leghatározottabb áron kizárólag
Sugár Samu férfi szabónál
József kir. herceg-utca 23. szám alatt, hol is kitűnő ízlés szerint megvágatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányu szövetekből lesznek előállítva.

Tiszta agyagból készült szép piros
cserép, fali téglá
és legszebb nyersfalazati és
kémény-tégla
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szereshető be.

Kiadó üzlethelyiségek.
Simonffy utca 13. szám alatt épülő teljesen modern új házban május 1-re kiadó három üzlethelyiség elegáns portallal ellátva raktárnak használható aszfaltot pincével.
Értekezni lehet a tulajdonossal, Egyház-tér 11., emelet, délután 1-2 között. Telefon 450. sz.

Bérekocsisok
és fuvarosoknak különösen alkalmas közvetlen a Hungária-malom mellett a Poroszlay telepen egy jól bekerített lakóház, istálló és kocsiszin
azonnal kiadó.
Minden oldalról könnyen megközelíthető, villanyos megállóhoz közel, baromfi tenyésztésre is kiválóan alkalmas.
Értekezhetni lehet Fleischer István Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt

Félix-gyógyfürdő
Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.
Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek, gyulladások, méhnyak medencebéli sejtiszovetelob és izzadmán oknál. Ivógyógy mód alakjában idült gyomorhántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epeköveknek megiepo gyógyhatás. Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.
1908. évben 8600 állandó fürdővendég.
Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlaparak. — Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.
Posta, távirtda, interurban telefon.
Gyógy- és zenedij nincs.
Prospektust küld
AZ IGAZGATÓSÁG.

Permetezéshez
még ezidőszert az összes európai gyártmányok között, technikai bebizonyítás után legtekélyesebb a Veréb István által, Debreczen I. Szapannos-u. 10. sz. saját ház. már 14 éve országsszerite közmegelegedésre gyártott, saját találmányu „Sugár” permetező.
Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. Óvakodjunk a manapság gombamódra növo, silány vásári permetezőktől.

Ha „FORHIN”-nal permetez,
mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi áledéke nincs! Szemtelen elismert nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a
FORHIN-gyártól, Budapest, VI., Váci-út 93.

I-szor kevesebb a gond,
II-szor kevesebb a munka,
III-szor kevesebb a munkabér!

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.
Fest
Tisztít fertőtleníttve tisztít
Hrabéczy Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.